

34730 VI   Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2   **MEMORIE VAN TOELICHTING**

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die deel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2017 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer	2
2. Het beleid	3
2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	3
2.2 De Beleidsartikelen	7
31 Politie	7
32 Rechtspleging en rechtsbijstand	9
33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	11
34 Straffen en beschermen	13
36 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid	15
37 Vreemdelingen	16
2.3 De niet-beleidsartikelen	18
91 Apparaatsuitgaven kerndepartement	18
92 Nominaal en Onvoorzien	19
93 Geheim	20

1. LEESWIJZER

De eerste suppletoire begroting 2017 geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2017 en bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de begroting 2017.

In hoofdstuk 2 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties (paragraaf 2.1). Het betreft mutaties die groter zijn dan € 10 mln.

In paragraaf 2.2 is per beleidsartikel de tabel 'budgettaire gevolgen van beleid' opgenomen.

In paragraaf 2.3 gebeurt dit voor de niet-beleidsartikelen.

Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een toelichting op de cijfers uit de kolom "mutaties eerste suppletoire begroting 2017" gegeven voor zover deze groter zijn dan € 5,0 mln. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als financieel-technisch van aard zijn.

Financieel-technische mutaties worden conform de Rijksbegrotingsvoorschriften niet nader toegelicht.

In de regel geldt dat uitgavenmutaties en verplichtingenmutaties aan elkaar gelijk zijn. De toelichtingen gelden daarom voor zowel de uitgaven- als de verplichtingenmutaties. Wanneer dit niet het geval is, wordt voor de verplichtingmutaties een aparte toelichting opgenomen als er sprake is van een opmerkelijk verschil met de uitgavenmutaties.

2. HET BELEID

2.1 OVERZICHT BELANGRIJKSTE UITGAVEN- EN ONTVANGSTENMUTATIES

		x € 1.000
	Beleidsartikel	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2017		12.650.261
Belangrijkste suppletoire uitgaven mutaties:		
1.	Exploitatiekosten C2000	31 11.467
2.	Pensioenregeling politie	31 347.000
3.	Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ)	32, 34 -11.600
4.	Kasschuif Openbaar Ministerie	33 12.609
5.	Bijdrage DJI	34 -11.000
6.	Huisvesting DJI	34 15.300
7.	Asiel ODA-toerekening	37 -152.033
8.	Asiel COA	37 -39.288
9.	Krimp COA	37 144.000
10.	Gemeentelijk versnellingsarrangement	37 -62.000
11.	Bed, bad en brood	92 -20.000
12.	Capaciteit Koninklijke Marechaussee	92 -10.000
13.	Loonbijstelling 2017	alle 168.506
14.	Compensatie ABP-pensioenpremiestiging	alle 59.189
15.	Bijdrage beleids-dg's	alle 18.500
	Overige mutaties	40.653
Stand te suppletoire begroting 2017		13.161.564

Toelichting

Uitgaven

1. Exploitatiekosten C2000-netwerk

Het betreft de jaarlijkse bijdrage (€ 11,5 mln.) van VWS, Financiën en Defensie in de exploitatiekosten van het C2000 systeem in verband met het gebruik van het communicatienetwerk door de politie, brandweer en ambulancezorg.

2. Pensioenregeling politie

Inkoop Max is een vroegpensioenregeling bij de politie waarbij pensioenrechten worden ingekocht bij het ABP. Deze dienen ter vervanging van de prepensioenuitkering AFUP. De verantwoordelijkheid voor de vroegpensioenregeling ligt bij VenJ, maar de betaling aan ABP loopt via de politie. Door aanpassing van de cao is de liquiditeitspositie van de politie niet meer voldoende om deze uitgaven in één keer te dekken. Door een kasschuif toe te passen in de jaren tot en met 2022 is er voldoende ruimte gecreëerd om de lasten te dekken voor de komende jaren.

3. Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ)

Het uitgavenkader is in het jaar 2017 in totaal met € 11,6 mln. verlaagd op basis van de meest recente uitkomsten van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ). De mutatie doet zich voor op de volgende onderdelen:

- het budget Rechtsbijstand is in 2017 verlaagd met € 12 mln. Voornamelijk bij de ambtshalve straftoevoegingen zijn de geraamde uitgaven lager dan eerder werd geschat.

- het budget Raad voor de rechtspraak is in 2017 verlaagd met € 14 mln. vanwege een lagere instroom bij strafzaken.
- het budget is verhoogd met € 14,4 mln. bij onder ander de Raad voor de Kinderbescherming vanwege een hogere instroom van zaken ten opzichte van PMJ 2017. En bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven vanwege een stijging van de uitkeringen in verband met de toevoeging van de categorie “dood door schuld” per 1 juli 2016.

4. Kasschuif verkeer OM

Het Openbaar Ministerie (OM) neemt de digitale flitspalen over van het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). Vanwege het kas-verplichtingenstelsel dient het OM deze lasten in één keer te nemen in 2017. Om dit te faciliteren is een kasschuif gedaan over de jaren 2017 tot en met 2022

5. Bijdrage Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

De meerjarenbegroting van DJI laat als gevolg van leegstand enige ruimte zien om een verlaging van de bijdrage van het moederdepartement door te voeren.

6. Tegenvaller huisvesting DJI

Bij de berekening van de nieuwe gebruiksvergoedingen van het Rijksvastgoedbedrijf, als gevolg van herfinanciering van de leningen aangegaan door Financiën, waren de kosten samenhangend met PI Zaanstad nog niet opgenomen. De kosten hiervan bedragen € 15,3 mln. in 2017.

7. Asiel ODA-toerekening

Als gevolg van de lager dan verwachte asielinstream in 2016 en 2017 zijn er meevallers bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Bij de Najaarsnota 2016 is reeds een deel ad € 290 mln. van de ODA-toerekening voor de eerstejaarsopvang van asielzoekers teruggeboekt naar de begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS). Bij Voorjaarsnota 2017 wordt het tweede deel € 173,3 mln. teruggeboekt. Daarnaast wordt de raming voor de instroom van asielzoekers in 2017 licht herzien van 42.000 naar 41.000. Dit leidt, samen met de reguliere jaarlijkse herijking van o.a. verblijfsduur en kostprijs, tot een neerwaartse bijstelling van de ODA-toerekening van eerstejaarsopvangkosten. De neerwaartse bijstelling bedraagt € 51,7 mln. in 2017. Ook vindt de reguliere nacalculatie over 2016 plaats, deze bedraagt € 73 mln. Per saldo leidt dit tot een verhoging van de ODA-toerekening voor de eerstejaarsopvangkosten van asielzoekers in 2017 van € 21,3 mln.

8. Asiel COA

Door de lagere bezetting is er een meevaller van € 39,2 mln. bij het COA.

9. Krimp COA

Door de instroomdaling en de versnelde uitstroom heeft het COA aanzienlijk meer capaciteit dan nodig is. Dit leidt tot leegstaand bij het COA. Het Kabinet heeft € 144 mln. beschikbaar gesteld voor actieve krimp. In latere jaren leidt dit tot minder leegstand en lagere uitgaven, een per saldo besparing van € 61 mln.

10. Gemeentelijke versnellingsarrangement (GVA)

Het gemeentelijke versnellingsarrangement (GVA) is opgezet om voor vluchtelingen met

een verblijfsvergunning snel tijdelijke huisvesting te realiseren als onvoldoende reguliere woningen beschikbaar zijn. De uitputting van de GVA-regeling is lager dan geraamd.

11. Bed, bad en brood

Het kabinet heeft geen afspraken kunnen maken met gemeenten over de bed, bad en brood opvang, waardoor de beschikbare middelen in 2017 niet besteed worden.

12. Capaciteit Koninklijke Marechaussee (KMar)

Bij Begroting 2017 heeft het kabinet 17 mln. extra geld vrijgemaakt voor capaciteit bij de Koninklijke Marechaussee (KMar), waarvan € 10 mln. voor Defensie en € 7 mln. voor VenJ. De KMar kan hiermee extra personeel werven voor grensbewaking op luchthavens, met name op Schiphol. VenJ boekt € 10 mln. over naar de begroting van Defensie. Bij Voorjaarsnota is nog eens geld vrijgemaakt voor de capaciteit van de KMar, dit betreft € 7,5 mln. in 2017 en structureel € 20 mln. De € 7,5 mln. is direct overgeboekt naar de begroting van Defensie.

13. Loonbijstelling tranche 2017

De loonbijstelling 2017 is met deze mutatie aan de begroting van VenJ toegevoegd en is vervolgens verdeeld naar de desbetreffend artikelen.

14. Compensatie ABP-pensioenpremiestijging

Vanuit de Aanvullende Post bij Financiën zijn de gereserveerde middelen voor de ABP-pensioenpremiestijging overgemaakt naar de departementen. Voor VenJ is dit meerjarig € 59,2 mln.

15. Bijdrage beleids-dg's

Bij de eerste suppletoire begroting 2017 leveren verschillende beleids-dg's een bijdrage ter dekking van de VenJ-problematiek, structureel € 18,5 mln. Deze is verdeeld over de sectoren.

Overzicht belangrijkste ontvangstenmutaties 2017

		x € 1.000
	Beleidsartikel	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2017		2.045.990
Belangrijkste suppletore ontvangsten mutaties:		
1.	Besparingsverlies eigen bijdrageregeling strafvordering	32, 34 en 91 -43.797
2.	Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ)	32, 34 -29.300
3.	Ramingsbijstelling Boeten en Transacties	33 -130.000
4.	Beperken eigen vermogen agentschappen	33, 34, 37 123.500
	Overige mutaties	18.234
Stand te suppletore begroting 2017		1.984.627

Toelichtingen:

Ontvangsten

1. Besparingsverlies eigen bijdrageregeling strafvordering

Het wetsvoorstel 'Eigen bijdrage veroordeelden kosten strafvordering en slachtofferzorg' is nog in behandeling bij de Eerste Kamer. Invoering per 1 januari 2017 is niet meer haalbaar, waardoor er een besparingsverlies optreedt. Hiervoor zijn middelen gereserveerd op de Aanvullende post bij Financiën. Deze worden nu toegevoegd aan de VenJ-begroting en ingezet als dekking.

2. Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ)

Het ontvangstenkader is verlaagd met € 29,3 mln. op basis van de meest recente uitkomsten van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ). De verlaging doet zich voor op de volgende onderdelen:

- bij de Raad van de Rechtspraak is sprake van een tegenvaller van € 19 mln. in de ontvangsten aan griffierechten.
- een verlaging van € 10,3 op de administratiekostenvergoeding boeten en transacties (B&T). Het tekort wordt veroorzaakt door een lagere instroomraming B&T dan waar de begroting op was gebaseerd.

3. Ramingsbijstelling Boeten en Transacties (B&T)

Op basis van de realisatiecijfers 2016 wordt de ontvangstenraming voor Boeten en Transacties (B&T) structureel verlaagd met € 130 mln. Deze tegenvaller komt in lijn met de motie Zijlstra en Samson per 2017 ten laste van het generale beeld.

4. Beperken eigen vermogen agentschappen

Het eigen vermogen van de agentschappen wordt afgeroomd tot een niveau van 2,5 % van de omzet. Het betreft een eenmalige beperking van € 123,5 mln. in 2017 waardoor er budgettaire ruimte wordt gecreëerd om tegenvallers binnen de VenJ-begroting te dekken.

2.2 DE BELEIDSARTIKELEN

31 Politie

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 31 (eerste suppletioire begroting)										x € 1.000
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NWW, ISB en amendementen	Vastgesteld e begroting 2017	Mutaties 1e suppletioire begroting	Stand 1e suppletioire begroting	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)					
Verplichtingen	5.546.131	22.316	5.568.447	481.353	6.049.800	126.261	200.200	155.713	112.081	
Programma-uitgaven	5.547.979	22.316	5.570.295	463.560	6.033.855	134.734	208.673	156.560	112.081	
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>					100%					
31.2 Bekostiging Politie										
Bijdrage ZBO's/RWT's										
Politie	5.289.210	22.269	5.311.479	549.570	5.861.049	230.332	304.271	252.052	207.574	
Politieacademie	102.578	0	102.578	-99.739	2.839	-97.894	-97.894	-97.544	-97.544	
Bijdrage aan medeoverheden										
BES brandweer- en politiekorps	18.494	0	18.494	351	18.845	350	350	350	350	
Opdrachten										
Gerechtskosten	12.175	0	12.175	208	12.383	208	208	208	208	
31.3 Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT politie										
Bijdrage ZBO's/RWT's										
Internationale samenwerkingsoperaties	11.049	0	11.049	-153	10.896	-153	-153	47	47	
C2000 / GMS	95.306	0	95.306	12.597	107.903	1.127	1.127	1.127	1.126	
overig Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT	813	0	813	15	828	15	15	15	15	
Bijdrage aan medeoverheden										
Bijdragen in het kader van de kwaliteit van de politiezorg	1.290	0	1.290	24	1.314	15	15	15	15	
Subsidies										
Opsporing	710	0	710	12	722	12	12	12	12	
Overig Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT	507	47	554	-39	515	8	8	8	8	
Opdrachten										
Providers	9.646	0	9.646	601	10.247	601	601	157	157	
Overig Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT	1.574	0	1.574	26	1.600	26	26	26	26	
Bijdragen Sociale fondsen										
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie	4.627	0	4.627	87	4.714	87	87	87	87	
Ontvangsten	16.500	0	16.500	0	16.500	0	0	0	0	

Het juridisch verplichte deel van de bijdragen ZBO's/RWT's heeft betrekking op uitgaven voor de Politie en de Politieacademie op grond van wetgeving, de beheersovereenkomst met de Politie voor de jaarlijkse exploitatiekosten van C2000 en de uitgaven voor internationale samenwerking. De juridisch verplichte opdrachten omvatten onder andere de meerjarige contracten met de telecoomaanbieders in verband met tapkosten.

Toelichting

Mutaties uitgaven

31.2 Bekostiging Politie

Politie € 549,57 mln. Dit bedrag bestaat voornamelijk uit de volgende mutaties.

- Toekenning van € 117,2 mln. aan loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Pensioenregeling politie € 347 mln. Door aanpassing van de cao is de liquiditeitspositie van de politie niet meer voldoende om deze kosten te dekken. Door toepassing van een kasschuif is er voor de komende jaren ruimte gecreëerd om de lasten te dekken (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Een budgetoverheveling ad € 7,2 mln. van het OM naar de Politie in het kader van het programma Afpakken.
- Bij de eerste suppletioire begroting 2017 leveren verschillende beleids-dg's een bijdrage ter dekking van de VenJ- problematiek, het politie aandeel is € 11,5 mln. op artikel 31 (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Het budget € 99,7 mln. van de politieacademie is overgeboekt naar de Politie in verband met de inbedding van politieacademie bij de Politie. Dit betreft een technische mutatie.

- Een bijdrage ad € 7,9 mln. van Politie aan het OM voor het leveren van parketsecretarissen.
- Het restant saldo betreft enkele mutaties kleiner dan € 5 mln.

31.3 Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT politie

C2000/ GMS € 12,6 mln.

- C2000 exploitatiekosten: het betreft voornamelijk de jaarlijkse bijdrage (€ 11,5 mln.) van VWS, Financiën en Defensie in de exploitatiekosten van het C2000-ict systeem in verband met het gebruik van het communicatienetwerk door de politie, brandweer en ambulancezorg (zie tabel belangrijkste mutaties).

32 Rechtspleging en rechtsbijstand

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 32 (eerste suppletioire begroting)										x € 1.000
	Ontwerpbe- grotin- g 2017	Mutaties via NvW, ISB en amendement en	Vastgesteld e begroting 2017	Mutaties 1e suppletioire begroting	Stand 1e suppletioire begroting	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)					
Verplichtingen	1.469.910	2.016	1.471.926	4.735	1.476.661	29.006	25.562	25.437	25.513	
32.1 Apparaatsuitgaven Hoge Raad										
Personeel	24.955	0	24.955	1.336	26.291	1.335	535	537	536	
waarvan eigen personeel	24.172	0	24.172	1.321	25.493	1.320	520	522	521	
waarvan externe inhuur	761	0	761	14	775	14	14	14	14	
waarvan overig personeel	22	0	22	1	23	1	1	1	1	
Materieel	1.587	0	1.587	1	1.588	1	1	1	1	
waarvan ICT	1.000	0	1.000	0	1.000	0	0	0	0	
waarvan SSO's	61	0	61	1	62	1	1	1	1	
waarvan overig materieel	526	0	526	0	526	0	0	0	0	
Programma-uitgaven	1.443.368	2.016	1.445.384	3.398	1.448.782	27.670	25.026	24.899	24.976	
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>										100%
32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel										
Bijdrage ZBO/RWT										
Raad voor Rechtsbijstand	47.590	0	47.590	931	48.521	903	884	872	864	
Bureau Financieel Toezicht	2.389	0	2.389	4.695	7.084	1.342	1.342	1.342	1.342	
Subsidies										
Stichting Geschillencommissies Consumentenzaken	572	516	1.088	11	1.099	7	0	0	0	
Overig Adequate toegang tot het rechtsbestel	300	0	300	-183	117	-74	-348	-348	-348	
Opdrachten										
Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen	13.850	0	13.850	178	14.028	178	178	178	178	
Toevoegingen rechtsbijstand	419.483	0	419.483	-11.374	408.109	7.883	4.675	4.556	4.439	
Overig Adequate toegang tot het rechtsbestel	630	1.500	2.130	-227	1.903	-158	-158	-158	-109	
32.3 Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel										
Bijdrage aan Raad voor de rechtspraak	938.495	0	938.495	8.072	946.567	16.419	17.327	17.374	17.527	
Bijdrage ZBO/RWT										
Autoriteit Persoonsgegevens	7.833	0	7.833	177	8.010	174	173	173	173	
College voor de Rechten van de Mens	6.445	0	6.445	811	7.256	733	733	730	730	
Centraal Administratie Kantoor	2.760	0	2.760	49	2.809	49	49	49	49	
Overig Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel	709	0	709	16	725	16	16	16	16	
Bijdrage aan medeoverheden										
Bijdragen Rechtspleging	88	0	88	7	95	4	1	1	1	
Subsidies										
Subsidies Rechtspleging	555	0	555	11	566	11	11	11	11	
Subsidies Wetgeving	1.459	0	1.459	28	1.487	28	28	28	28	
Opdrachten										
Opdrachten en onderzoeken rechtspleging	125	0	125	-40	85	-41	-41	-41	-41	
Overig Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel	85	0	85	236	321	196	156	116	116	
Ontvangsten	291.721	0	291.721	-60.297	231.424	-45.400	-7.200	-5.600	-4.700	
waarvan griffierechten	217.283	0	217.283	-19.000	198.283	-25.000	0	0	0	

Juridisch verplicht zijn de bijdragen aan ZBO's en RWT's. Dat geldt ook voor de bijdrage voor de kosten voor de rechtsbijstand in de vorm van toevoegingen en piketten (opdrachten) en de bijdrage aan Raad voor de rechtspraak. Ook de opdrachten in het kader van de WSNP zijn volledig juridisch verplicht. Daarmee is 100% van de uitgaven die in de vorm van opdrachten worden gedaan juridisch verplicht. De subsidies die op dit artikel worden verantwoord zijn vrijwel geheel juridisch verplicht. Dit heeft in hoofdzaak betrekking op de subsidiërelaties met de Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken (SGC) en de Academie voor Overheidsjuristen en de Academie voor Wetgeving.

Toelichting

Mutaties uitgaven

32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel

Toevoegingen Rechtsbijstand -11,37 mln.

Op basis van de meest recente uitkomsten van het PMJ en informatie over de gerealiseerde cijfers uit de jaarrekening 2016 van de Raad voor de Rechtsbijstand zijn de geraamde uitgaven 2017 met € 12 mln. bijgesteld. Voor 2017 zijn met name bij de ambtshalve straf toevoegingen de geraamde uitgaven lager dan verwacht.

32.3. Bijdrage aan Raad voor de rechtspraak € 8,07 mln.

- Volgend uit het PMJ is het budget van de Raad voor rechtspraak in 2017 verlaagd met € 14 mln. door een lagere instroom van zaken dan verwacht.

- Toekenning € 19,5 mln. aan loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Het restant bestaat uit een aantal mutaties kleiner dan € 5 mln.

Mutaties ontvangsten

Mutaties € -60,30 mln. Dit bedrag bestaat uit de volgende posten:

- Het wetsvoorstel “Eigen bijdrage veroordeelden kosten strafvordering en slachtofferzorg” is nog in behandeling bij de Eerste Kamer waardoor er een besparingsverlies in 2017 optreedt van € 41,3 mln. (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- De inkomsten uit griffierechten hangen samen met de instroom van zaken in de sectoren civiel en bestuursrecht. De meerjarige griffierechtenraming wordt aangepast aan het verwachte zaakvolume. Dit leidt tot een tegenvaller van € 19 mln. in de opbrengsten aan griffierechten.

33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 33 (eerste suppletioire begroting)										x € 1.000
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NvW, ISB en amendement en	Vastgesteld e begroting 2017	Mutaties 1e suppletioire begroting	Stand 1e suppletioire begroting	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)					
Verplichtingen	672.645	16.450	689.095	40.457	729.552	42.542	36.643	35.371	34.256	
33.1 Apparaatsuitgaven Openbaar Ministerie										
Personeel	359.652	4.830	364.482	1.624	366.106	9.072	20.067	19.917	19.914	
waarvan eigen personeel	331.064	4.830	335.894	4.422	340.316	12.061	23.056	22.907	22.904	
waarvan externe inhuur	26.172	0	26.172	-2.349	23.823	-2.539	-2.539	-2.540	-2.540	
waarvan overig personeel	2.416	0	2.416	-449	1.967	-450	-450	-450	-450	
Materieel	101.462	2.090	103.552	19.633	123.185	19.756	10.445	10.452	10.454	
waarvan ICT	27.436	590	28.026	-17.000	11.026	-16.000	-17.000	-17.000	-17.000	
waarvan SSO's	17.977	0	17.977	34.098	52.075	34.106	25.595	25.602	25.604	
waarvan overig materieel	56.049	1.500	57.549	2.535	60.084	1.650	1.850	1.850	1.850	
Programma-uitgaven	211.531	9.530	221.061	19.200	240.261	13.714	6.131	5.002	3.888	
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>						100%				
33.2 Bestuur, informatie en technologie										
Bijdrage aan medeoverheden										
Regionale Informatie en Expertise Centra	7.513	0	7.513	369	7.882	-21	-21	-21	-21	
Uitstapprogramma's substituees	1.736	0	1.736	1.197	2.933	617	0	0	0	
Overig bestuur, informatie en technologie	1.422	0	1.422	-257	1.165	-293	-329	-329	-329	
Subsidies										
Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	3.069	2.301	5.370	-1.483	3.887	50	50	50	50	
Keurmerk Veilig Ondernemen	818	0	818	546	1.364	10	2	0	0	
Uitstapprogramma's substituees	1.230	100	1.330	-1.210	120	-590	0	0	0	
Veiligheid Kleine Bedrijven	0	0	0	1.000	1.000	0	0	0	0	
Overig bestuur, informatie en technologie	994	0	994	16	1.010	16	16	16	16	
Oprachten										
Overig bestuur, informatie en technologie	1.070	0	1.070	-975	95	-975	-1.143	-1.143	-1.143	
33.3 Opsporing en vervolging										
Bijdrage Agentschappen										
Nederlands Forensisch Instituut	63.824	3.000	66.824	976	67.800	3.957	3.954	3.953	3.962	
Bijdrage ZBO/RWT										
Nationaal Register Gerechtelijk Deskundigen	1.591	0	1.591	30	1.621	31	31	31	31	
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties en medeoverheden										
Staatkundige hervorming Nederlandse antillen	4.705	0	4.705	698	5.403	684	683	683	682	
Overig opsporing en vervolging	4.200	2.050	6.250	5.213	11.463	7.689	6.324	6.325	6.380	
Subsidies										
CCV	0	0	0	695	695	556	556	556	556	
Overig opsporing en vervolging	3.510	262	3.772	-980	2.792	-842	-954	-964	-974	
Oprachten										
Schadeloosstellingen	20.045	0	20.045	0	20.045	0	0	0	0	
Keten Informatie Management	0	0	0	1.400	1.400	0	0	0	0	
Onrechtmatige Detentie	11.211	0	11.211	0	11.211	0	0	0	0	
Gerechtskosten	28.397	0	28.397	4.134	32.531	4.139	444	449	454	
Verkeershandhaving OM	31.026	0	31.026	12.839	43.865	-2.368	-2.343	-2.318	-2.294	
Afpakken	12.252	1.000	13.252	-8.614	4.638	-6.420	-6.420	-6.420	-6.420	
Bewaring, verkoop en vernietiging in beslaggenomen goederen	11.713	817	12.530	2.792	15.322	3.768	1.531	1.531	1.530	
Overig opsporing en vervolging	1.205	0	1.205	98	1.303	2.990	3.034	1.887	692	
Garanties										
Faillissementscuratoren	0	0	0	716	716	716	716	716	716	
Ontvangsten	1.305.182	0	1.305.182	-123.676	1.181.506	-124.676	-124.676	-124.676	-124.676	
waarvan Boeten en Transacties	982.622	0	982.622	-126.476	856.146	-126.476	-126.476	-126.476	-126.476	
waarvan Afpakken	312.560	0	312.560	1.800	314.360	1.800	1.800	1.800	1.800	

De juridisch verplichte bedragen betreffen de bijdragen aan het OM, de Raad voor de Rechtspraak, de bijdragen genoemd onder bijdrage medeoverheden, de bijdrage aan het agentschap NFI, de bijdrage aan DRZ en aan het ZBO Nationaal Register Gerechtelijk Deskundigen. Daarnaast zijn de subsidiebedragen aan diverse instellingen zoals het CCV en KVO juridisch verplicht alsmede het budget gerechtskosten.

Toelichting

Mutaties uitgaven

33.1 Apparaat Openbaar Ministerie € 21,26 mln.

De mutatie op dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Toekenning van € 9,3 mln. aan loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Een bijdrage van € 7,9 mln. van de Politie aan het OM voor het leveren van parketsecretarissen.
- Het restant betreft diverse mutaties kleiner dan € 5 mln.

33.3 Opsporing en vervolging

Overige opsporing en vervolging € 5,21 mln.

De mutatie bestaat uit diverse posten kleiner dan € 5 mln.

Verkeershandhaving OM € 12,84 mln.

Het OM neemt de digitale flitspalen over van het CJIB. Vanwege het kas-verplichtingen stelsel moet het OM deze lasten in één keer overnemen in 2017, waarvoor een kasschuif naar 2017 noodzakelijk van € 12,6 mln. (zie ook tabel belangrijkste mutaties).

Afpakken € -8,61

Een budgetoverheveling van € -7,2 mln. van het OM naar de Politie in het kader van het programma Afpakken.

Mutaties ontvangsten

Mutaties € -123,68 mln. Dit bedrag bestaat uit o.a. de volgende post:

Op basis van de realisatiecijfers 2016 wordt de ontvangstenraming voor Boeten en Transacties structureel verlaagd met € 130 mln. Deze komt in lijn met de motie Zijlstra en Samson per 2017 ten laste van het generale beeld. Het restant saldo bestaat uit mutaties kleiner dan € 5 mln.

34 Straffen en Beschermen

34 Straffen en beschermen									
Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 34 (eerste supplettoire begroting)									
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NWW, ISB en amendement en (2)	Vastgesteld e begroting 2017 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				x € 1.000
Verplichtingen	2.575.032	10.000	2.585.032	66.839	2.651.871	-37.047	70.037	88.462	50.609
34.1 Apparaatuitgaven Raad voor de Kinderbescherming									
Personeel	133.796	0	133.796	10.619	144.415	9.183	2.915	2.939	2.984
waarvan eigen personeel	127.228	0	127.228	10.497	137.725	9.064	2.796	2.820	2.865
waarvan externe inhuur	5.342	0	5.342	96	5.438	94	94	94	94
waarvan overig personeel	1.226	0	1.226	26	1.252	25	25	25	25
Materieel	33.661	0	33.661	292	33.953	283	270	271	271
waarvan ICT	9.426	0	9.426	0	9.426	0	0	0	0
waarvan SSO's	15.414	0	15.414	292	15.706	283	270	271	271
waarvan overig materieel	8.821	0	8.821	0	8.821	0	0	0	0
Programma-uitgaven	2.407.575	10.000	2.417.575	55.928	2.473.503	-46.513	66.852	85.252	47.354
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>					99,4 %				
34.2 Preventieve maatregelen									
Bijdrage Agentschappen									
Dienst Justis	6.144	0	6.144	-2.171	3.973	-2.174	-2.174	-2.174	-2.174
Bijdrage aan medeoverheden									
Overig preventieve maatregelen	1.962	0	1.962	1.050	3.012	0	0	0	0
Subsidies									
Integriteit	1.177	0	1.177	369	1.546	19	19	19	19
Overig preventieve maatregelen	6.189	0	6.189	301	6.490	266	266	66	66
Oprachten									
Kansspelbeleid	2.145	0	2.145	0	2.145	0	0	0	0
Overig preventieve maatregelen	2.088	0	2.088	-238	1.850	0	0	0	0
Garanties									
Faillissementscuratoren	716	0	716	-701	15	-701	-701	-701	-701
34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijk sancties en vreemdelingenbewaring									
Bijdrage Agentschappen									
DJI-gevangeniswezen-regulier	924.065	10.000	934.065	23.103	957.168	-75.972	45.849	64.541	26.605
DJI-Forensische zorg	786.092	0	786.092	13.470	799.562	12.734	12.578	12.441	12.438
DJI-Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra	81.617	0	81.617	8.666	90.283	1.107	1.103	1.129	1.152
CJIB	106.511	0	106.511	4.738	111.249	4.246	3.492	3.502	3.507
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Reclassering Nederland	134.200	0	134.200	6.238	140.438	3.028	2.339	2.340	2.350
Leger des Heils	21.376	0	21.376	370	21.746	372	374	374	375
Stichting Verstavingsreclassering GGZ Nederland	65.951	0	65.951	1.073	67.024	1.086	1.090	1.090	1.095
Centraal Administratie Kantoor	609	0	609	10	619	2	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Overig Tenuitvoerlegging strafrechtelijk sancties en vreemdelingenbewaring	2.500	0	2.500	0	2.500	0	0	0	0
Subsidies									
Vrijwilligerswerk gedetineerden	0	0	0	3.209	3.209	3.209	3.209	3.209	3.209
Overig Tenuitvoerlegging strafrechtelijk sancties en vreemdelingenbewaring	3.221	0	3.221	52	3.273	40	18	18	18
Oprachten									
Forensische zorg	1.800	0	1.800	0	1.800	0	0	0	0
Vrijwilligerswerk gedetineerden	3.209	0	3.209	-3.209	0	-3.209	-3.209	-3.209	-3.209
Uitvoeringskosten ketenregie tenuitvoerlegging	13.919	0	13.919	-4.420	9.499	0	0	0	0
Overig Tenuitvoerlegging strafrechtelijk sancties en vreemdelingenbewaring	5.269	0	5.269	-1.159	4.110	0	0	0	0
34.4 Slachtofferzorg									
Bijdrage ZBO's/RWT's									
Commissie Schadfonds Geweldsmisdrijven	5.626	0	5.626	1.192	6.818	520	120	119	119
Slachtofferhulp Nederland	38.574	0	38.574	-3.346	35.228	855	614	626	626
Subsidies									
Stichting Slachtoffer in Beeld	1.310	0	1.310	523	1.833	523	23	23	23
Oprachten									
Slachtofferzorg	9.655	0	9.655	-2.248	7.407	-560	-560	-560	-560
Schadfonds Geweldsmisdrijven	16.072	0	16.072	5.278	21.350	5.700	0	0	0
Voorschotregelingen schadevergoedingsmaatregelen	1.400	0	1.400	0	1.400	0	0	0	0
34.5 Jeugdbescherming en jeugdsancties									
Bijdrage Agentschappen									
DJI-Jeugd	136.410	0	136.410	2.040	138.450	2.027	2.030	2.027	2.024
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage	1.730	0	1.730	26	1.756	26	26	26	26
Halt	10.161	0	10.161	71	10.232	164	164	164	164
Bijdrage aan medeoverheden									
BES Voogdijraad	1.136	0	1.136	19	1.155	19	19	19	19
Subsidies									
Jeugdbescherming	1.345	0	1.345	22	1.367	22	22	22	22
Overig Jeugdbescherming en jeugdsancties	2.522	0	2.522	-146	2.376	53	53	53	53
Oprachten									
Risicojeugd en jeugdgroepen	1.999	0	1.999	2.755	4.754	0	0	0	0
Projecten jeugd straf	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Taakstraffen/erkende gedragsinterventies	3.921	0	3.921	0	3.921	0	0	0	0
Overig Jeugdbescherming en jeugdsancties	4.954	0	4.954	-1.009	3.945	85	88	88	88
Ontvangsten	99.505	0	99.505	119.110	218.615	-12.849	151	151	151

Het juridisch verplichte deel betreft bij de artikelen DJI, Justis en CJIB de uitgaven voor de overeengekomen productieafspraken met het moederdepartement. Verder bestaat het juridisch verplichte gedeelte voornamelijk uit subsidiëring/bijdragen aan ZBO's en RWT's (Slachtofferhulp Nederland, Schadfonds Geweldsmisdrijven, Reclassering, Halt, LBI/O, etc.), HIC projecten, IAKenJ projecten en opdrachten voor de uitvoering van opgelegde gedragsinterventies.

Toelichting

Mutaties uitgaven

34.1 Apparaatsuitgaven Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) € 10,91 mln.

De mutatie op dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Het budget van de RvdK is in 2017 verhoogd met € 6,6 mln. vanwege een hogere instroom van zaken ten opzichte van PMJ 2017. De RvdK kent vooral bij de taakstraffen, beschermingsonderzoeken, gezag – en omgangszaken en de toetsende taak tekorten.
- Het overige bestaat uit een aantal mutaties kleiner dan € 5 mln., zoals de toekenning van de loonbijstelling en ABP-pensioenpremiestijging van € 3,78 mln.

DJI € 45,24 mln. (gevangeniswezen, forensisch zorg en vreemdelingenbewaring en uitzetcentra)

- Toekenning van € 32,3 mln. aan loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Bij de berekening van de nieuwe gebruiksvergoedingen van het Rijksvastgoedbedrijf, als gevolg van herfinanciering van de leningen aangegaan bij het ministerie van Financiën, waren de kosten samenhangend met PI Zaanstad nog niet opgenomen. Deze kosten hiervan bedragen € 15,3 mln. in 2017 (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Door bezuinigingen en de capacitaire en personele krimp van DJI in de afgelopen jaren heeft DJI een achterstand opgelopen ten aanzien van vervangingssystemen en innovatie voor ict. Om de achterstand in te lopen is het budget voor 2017 verhoogd met € 5 mln.
- Op het onderdeel Van Werk Naar Werk (VWNW) wordt DJI voor 2017 met € 7,5 mln. gecompenseerd voor de tekorten die zijn ontstaan.
- De bijdrage aan DJI wordt in 2017 verlaagd met € 11 mln. omdat de meerjarenbegroting van DJI,- als gevolg van leegstand enige ruimte laat zien om een verlaging van de bijdrage van het moederdepartement door te voeren.
- Het rest saldo op dit artikel betreft mutaties kleiner dan € 5 mln.

Mutaties ontvangsten

Mutaties € 119,11 mln. Dit bedrag bestaat uit o.a. de volgende posten:

- Het eigen vermogen van de agentschappen wordt afgeroomd tot een niveau van 2,5% van de omzet. Het betreft een eenmalige beperking van € 119 mln. in 2017 om budgettaire ruimte te creëren om tegenvallers te dekken (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Justis heeft over 2016 een positief financieringsresultaat van € 5,1 mln. Dit komt doordat de hoeveelheid VOG-aanvragen hoger was dan geraamd.
- Het CJIB heeft over 2016 een positief financieringsresultaat van € 5,8 mln. Door een lagere dan geraamde instroom in 2016 is een positief outputfinancieringsresultaat gerealiseerd.
- Op de administratiekostenvergoeding boeten en transacties is er een tekort van € 10,3 mln. in 2017 als gevolg van een lagere instroomraming.

36 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 36 (eerste supplettoire begroting)										x € 1.000
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NWW, ISB en amendement en	Vastgesteld begroting 2017	Mutaties 1e supplettoire begroting	Stand 1e supplettoire begroting	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)					
Verplichtingen	257.893	4.100	261.993	1.255	263.248	12.800	12.782	12.782	12.782	
Programma-uitgaven	257.893	4.100	261.993	1.255	263.248	12.800	12.782	12.782	12.782	
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>					94,9 %					
36.2 Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding										
Bijdrage Agentschappen										
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	321	0	321	0	321	0	0	0	0	
Bijdrage ZBO/RWT's										
Instituut Fysieke Veiligheid	29.510	0	29.510	350	29.860	344	332	332	332	
Bijdrage aan medeoverheden										
Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	177.400	0	177.400	1.923	179.323	1.922	1.922	1.922	1.922	
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	14.737	0	14.737	-1.341	13.396	292	286	286	286	
Subsidies										
Nederlands Rode Kruis	1.400	0	1.400	29	1.429	24	24	24	24	
Nationaal Veiligheidsinstituut	1.274	0	1.274	0	1.274	0	0	0	0	
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	2.906	0	2.906	16	2.922	16	16	16	16	
Oprachten										
Project NL-Alert	5.948	0	5.948	0	5.948	0	0	0	0	
Oprachten NCSC	3.607	2.600	6.207	0	6.207	10.000	10.000	10.000	10.000	
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	9.421	1.500	10.921	103	11.024	27	27	27	27	
36.3 Onderzoeksraad voor Veiligheid										
Bijdrage ZBO/RWT's										
Onderzoeksraad voor Veiligheid	11.369	0	11.369	175	11.544	175	175	175	175	
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Het juridisch verplichte deel heeft voornamelijk betrekking op de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet Veiligheidsregio's (BDuR) en het Besluit Rijksbijdrage IFV alsmede op een doorlopende subsidieregeling en overlopende verplichtingen.

Op dit beleidsterrein hebben geen mutaties plaatsgevonden die een toelichting behoeven.

37 Vreemdelingen

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 37 (eerste suppletoire begroting)										x € 1.000
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NvW, ISB en amendement en	Vastgesteld e begroting 2017	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)					
Verplichtingen	1.627.341	5.500	1.632.841	-92.352	1.540.489	28.471	26.527	26.529	26.532	
Programma-uitgaven	1.627.341	5.500	1.632.841	-92.352	1.540.489	28.471	26.527	26.529	26.532	
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>					98,6 %					
37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen										
Bijdrage Agentschappen										
Immigratie- en Naturalisatiedienst	349.241	1.000	350.241	6.554	356.795	3.216	3.222	3.224	3.227	
Bijdrage ZBO/RWT's										
Centraal Orgaan opvang asielzoekers	1.086.639	0	1.086.639	-101.575	985.064	4.435	2.507	2.507	2.507	
Nidos-opvang	133.649	0	133.649	2.178	135.827	346	346	346	346	
Subsidies										
Vluchtelingenwerk Nederland	10.263	0	10.263	192	10.455	173	173	173	173	
Overig toegang, toelating en opvang vreemdelingen	1.661	0	1.661	5	1.666	5	5	5	5	
Oprachten										
Keteninformatisering	6.213	0	6.213	50	6.263	41	41	41	41	
Versterking vreemdelingenketen	2.332	4.500	6.832	-128	6.704	20.034	20.037	20.037	20.037	
37.3 Terugkeer										
Bijdrage Agentschappen										
DJI (Dienst Vervoer en Ondersteuning)	8.424	0	8.424	0	8.424	0	0	0	0	
Subsidies										
REAN-regeling	8.902	0	8.902	295	9.197	145	145	145	145	
Oprachten										
Vreemdelingen vertrek	20.017	0	20.017	77	20.094	76	51	51	51	
Ontvangsten	306.400	0	306.400	3.500	309.900	0	0	0	0	

De bijdrage aan de IND, het COA, Nidos en Vluchtelingenwerk Nederland zijn juridisch verplicht evenals een groot gedeelte van de opdrachten die voortvloeien uit het programma van de keteninformatisering en de uitgaven voor de vervoersbewegingen van de vreemdelingen. Dit laatste als gevolg van een meerjarig convenant met het agentschap DJI

Toelichting

Mutaties uitgaven

37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen

Immigratie- en Naturalisatiedienst € 6,55 mln.

Dit bedrag bestaat voornamelijk uit een toekenning van 4,2 mln. aan loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging voor IND (zie ook tabel belangrijkste mutaties).

Centraal Orgaan opvang asielzoekers € -101,58

- Door de instroomdaling en de versnelde uitstroom heeft het COA aanzienlijk meer capaciteit dan nodig is, dit leidt tot leegstaand bij het COA. Het kabinet heeft € 144 mln. beschikbaar gesteld voor actieve krimp bij COA. In latere jaren leidt tot minder leegstand en lagere uitgaven, een per saldo besparing van € 61 mln. (zie ook tabel belangrijkste mutaties).
- Bij het COA is er een meevaller van € 39,2 mln. door lagere bezetting.
- De lagere asielinstroom in 2016 en 2017 leidt tot aanpassing van de ODA-toerekening van de kosten van eerstejaarsopvang van asielzoekers. Bij Najaarsnota 2016 is reeds een deel van € 290 mln. van de ODA-toerekening teruggeboekt naar de begroting Buitenlands Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS). Bij Voorjaarsnota 2017 wordt het tweede deel € 173,3 mln. teruggeboekt.

Daarnaast wordt de raming voor de instroom van asielzoekers in 2017 licht herzien van 42.000 naar 41.000. Dit leidt, samen met de reguliere jaarlijkse herijking van onder andere verblijfsduur en kostprijs, tot een neerwaartse bijstelling van de ODA-toerekening van eerstejaarsopvangkosten. De neerwaartse bijstelling bedraagt € 51,7 mln. in 2017. Ook vindt de reguliere nacalculatie over 2016 plaats, welke € 73 mln. bedraagt. Per saldo leidt dit tot een

verhoging van de ODA-toerekening voor de eerstejaarsopvangkosten van asielzoekers in 2017 van € 21,3 mln.

- Het gemeentelijke versnellingsarrangement is opgezet om vluchtelingen met een verblijfsvergunning snel tijdelijke huisvesting te realiseren als onvoldoende reguliere woningen beschikbaar zijn. De uitputting van de GVA-regeling is € 62 mln. lager dan geraamd.
- Toekenning van € 7,7 mln. aan loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging.
- Bij Begroting 2017 heeft het kabinet € 17 mln. extra geld vrijgemaakt voor capaciteit bij de Koninklijke Marechaussee (KMar), waarvan, € 10 mln. voor Defensie en € 7 mln. voor VenJ. De KMar kan hiermee extra personeel werven voor grensbewaking op luchthavens, met name op Schiphol. VenJ boekt € 10 mln. over naar de begroting van Defensie.
Bij voorjaarsnota is nog eens geld vrijgemaakt voor de capaciteit van de KMar, dit betreft € 7,5 mln. in 2017 en structureel € 20 mln. De € 7,5 mln is direct overgeboekt naar de begroting van Defensie.

2.3 De niet-beleidsartikelen

91 Apparaatsuitgaven kerndepartement

Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 91 (eerste suppletoire begroting)										x € 1.000
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NvW, ISB en amendement en (2)	Vastgesteld e begroting 2017 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)					
Verplichtingen	425.525	900	426.425	16.370	442.795	11.977	7.823	7.605	7.935	
91.1 Apparaatsuitgaven kerndepartement										
Personeel	248.993	900	249.893	26.371	276.264	21.679	17.664	17.571	5.311	
waarvan eigen personeel	214.859	400	215.259	24.442	239.701	20.010	17.235	17.226	4.730	
waarvan externe inhuur	31.312	500	31.812	2.373	34.185	1.633	400	317	553	
waarvan overig personeel	2.822	0	2.822	-444	2.378	36	29	28	28	
Materieel	177.089	0	177.089	-10.001	167.088	-9.702	-9.841	-9.966	2.624	
waarvan ICT	17.482	0	17.482	1.006	18.488	1.006	1.007	1.007	1.007	
waarvan SSO's	111.903	0	111.903	-10.737	101.166	-6.544	-6.611	-6.669	6.336	
waarvan overig materieel	47.704	0	47.704	-270	47.434	-4.164	-4.237	-4.304	-4.719	
Ontvangsten	26.682	0	26.682	0	26.682	0	0	0	0	

Toelichting

Mutaties uitgaven

91.1 Apparaatsuitgaven kerndepartement

Het apparaatsbudget van het kerndepartement wordt verhoogd met € 16,37 mln. Deze verhoging wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

- Toekenning van loonbijstelling 2017 inclusief ABP-pensioenpremiestijging van € 7,3 mln.
- Het restant van het saldo bevat vele mutaties kleiner dan € 5 mln. zoals een besparingsverlies van € 3,2 mln. op de Eigen bijdrageregeling strafvordering en een toekenning van € 2,7 mln. aan Justid. Het betreft middelen voor het beheer van jeugdsystemen.

92 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 92 (eerste suppletioire begroting)									
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NvW, ISB en amendement en (2)	Vastgesteld e begroting 2017 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				x € 1.000
Verplichtingen	806	8.224	9.030	10.439	19.469	54.632	-50.296	-67.162	-28.365
Uitgaven									
92.1 Nominaal en onvoorzien									
Nominaal en onvoorzien	806	8.224	9.030	10.439	19.469	54.632	-50.296	-67.162	-28.365
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Mutaties uitgaven

92.1 Nominaal en onvoorzien

Artikel 92 is een doorverdeelartikel. Alle relevante mutaties zijn bij de betreffende artikelen toegelicht.

93 Geheim

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 93 (eerste supplettoire begroting)									x € 1.000
	Ontwerpbegroting 2017	Mutaties via NvW, ISB en amendement en	Vastgesteld e begroting 2017	Mutaties 1e supplettoire begroting	Stand 1e supplettoire begroting	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	3.067	0	3.067	0	3.067	0	0	0	0
Uitgaven									
93.1 Geheim									
Geheime uitgaven	3.067	0	3.067	0	3.067	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Op dit beleidsterrein hebben geen mutaties plaatsgevonden die een toelichting behoeven.